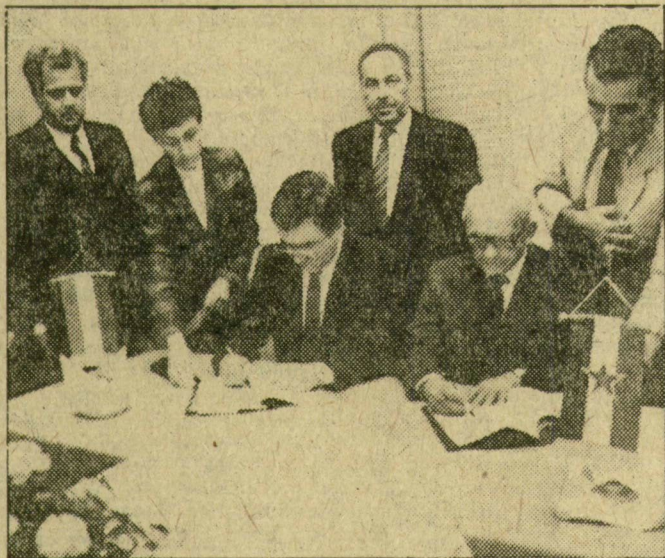

Magyar–jugoszláv vámbizottsági ülés Szegeden

Jegyzőkönyv aláírásával fejezte be munkáját a magyar–jugoszláv vámbizottság, mely 1986. október 14–16. között tartotta VIII. ülését Szegeden. Balogh György ezredes, a Vám- és Pénzügyőrség országos parancsnoka helyettesének és Momir Ivanovic, a Jugoszláv Szövetségi Vámigazgatóság igazgatóhelyettesének vezetésével.

A vámbizottság — feladatahoz híven — áttekintette a határ menti forgalom alakulását, s megállapította, hogy a közös határ utas- és áruforgalma nőtt, gyorsabbá, kulturáltabbá váltak a határátkelés feltételei.

A bizottság az együttműködés kiemelkedő eredményeként értékelte Mohács és Bezdán határállomásokon a dunai hajózási forgalom közös ellenőrzésének bevezetését, amely a forgalom jelentős gyorsítását teszi lehetővé.

A fentiekben túl a bizottság foglalkozott a kishatárforgalom, a vámigazgatások közötti együttműködés és információcseré kérdéseivel is, s célul tűzte ki a kap-

csolatok további fejlesztését. A küldöttségek vezetőit fogadta Szabó Sándor, az MSZMP Csongrád Megyei Bizottságának első titkára és Papdi József, a Csongrád Megyei Tanács elnöke.

Palicsi pillanatok

3. Turistákra várva

Ingyenbelépő, de hol a turisztikai haszon? Meg is kérdeztem ezt, s őszinte választ kaptam. Az állatkertben büfé működik, a zöldben terített hangulatos asztalokkal, székekkel. Nem rejtették véka alá óhajukat a szíves vendéglátók: jó lenne, ha ott vásárolnák meg a látogatók — az egyébként nem drága — harapnivalót és a hűsítőt, és nem az otthonról hozott elemőzsiát csomagolnák ki a szalvétából valamelyik fa tövében...

Milan Uzelac, a Palicsi Vendéglátóipari Munkaszervezet igazgatója terveiről beszélt. Úgy érzi, nemcsak jelene, jövője is van a palicsi idegenforgalomnak. Noha elsősorban a Szabadkán és környékén élőknél kívánnak kellemes időtöltést, biztosítani itt, számítanak az odalátogató hazai és külföldi turistákra is. „Érdekeltek vagyunk a Magyarország Jugoszlávia közötti gyümölcsöző együttműködés kialakításában is” — mondotta.

S hogy milyen vonzerőre alapozzák mindezt, az eddig leírtak is bizonyítják: egy nagy, regionális parkon belül eleget akarnak tenni a környezetvédelem követelményeinek, ugyanakkor a turizmus és a vendéglátás feltételeit is fejleszteni kívánják.

A környezet megóvásának programja az állatkert és botanikus kert, a tiszta tó létevel megkezdődött. Következő lépés lenne a közeli Ludasi-tó megmentése. Egy nemzetközi megállapodásban kötelezettséget vállalt az ország, hogy ezt a területet is védi a költöző madarak állomásaként. Az ehhez szükséges feltételeket tartományi szinten is szeretnék biztosítani.

A turistákat máris vonzza a Palicsi-tó és rendezett, esztétikus környéke. A parton felújított szépségében díszlik a századelő tornyos nőifürdő-épülete, strandok, sportpályák, éttermek, s renovált, patinás szálloda-épületek várják a vendégeket. Elkészült a környék

hosszú távú rendezési programja: igyekeznek úgy befejezni a pénzt, hogy minél hamarabb megterüljön. A közelmúltban megnyitott a minikaszinó, amely hazai és külföldi szerencsében bízó előtt egyaránt nyitva áll. „Amerikai példára, balkáni módra valósítottuk meg” — mondják róla némi öngúnyval a szabadkaiak: se sokat nyerni, se sokat veszíteni nem lehet itt. Az igazi nyertes talán maga a község, ugyanis a fenntartási költség levonása után fennmaradó összeget Palics fejlesztésére fordítják. Nyitott azonban az út a sportturizmus kibontakozásához is, és szép jövővel kecsegtet az itt talált melegvízes forrás is.

Mindaz, amit Palicson láttam, hallottam, tisztelettel és jó érzéssel töltött el. No és reménnyel, hogy a nagy rohanás közepette azért szakitunk olykor időt egy kis szomszédolásra: kikapcsolódásra, barátkozásra.

Chikán Ágnes

Az októberi Kincskereső

„Aranylik, őszül már a nyíres, hallgat / a levél-nyelven suttogó liget.” Szergej Jeszenyin varázslatosan őszi hangulatú soraival nyit a Kincskereső októberi száma. Ugyanez a hangulat ihlette Bornemisza Endre és Deák Mór verseit is. Szilágyi Domokos Petőfi, Galambosi László Rákóczi alakját örökölte meg versben. Szilágyi Domokos immár klasszikus értékű Petőfi-portréja (*Héjjasfalva felé*) mellett olvashatjuk Krúdy Gyula *A vörös Medveczky* című elbeszélését, amely szintén a 48/49-es szabadságharc napjait villantja fel. A lírai válogatásban kiemelt helyen szerepelnek Babits Mihály és József Attila szerelmesversei, de a kamaszlíra sem hiányzik: ezúttal Milena Lukesova szlovák költőnő ad belőle ízelítőt.

Folytatásos fantasztikus regény közlését kezdte meg szeptemberben a folyóirat. A *Szemközt az úrtigrissel* című mű második részében egy gyerekkel visszaparányult apa iskolai viselkedéséről olvashatunk, melyeket tulajdon fia kaján te-

kintete kísért. Az EZ FANTASZTIKUS sorozatban Lőrinc L. László egy elénk képzeletű eszkimó kisfiú csodatételeit örökíti meg. Hogyan sikerült — úrbéli segítséggel — hatlábú jegesmedvét és repülő fókákat varázsolni a hitetlen osztálytársak elé, megtudhatjuk, aki elolvassa *A hatlábú jegesmedve* című novellát. A Szilágyi Domokos immár klasszikus értékű Petőfi-portréja (*Héjjasfalva felé*) mellett olvashatjuk Krúdy Gyula *A vörös Medveczky* című elbeszélését, amely szintén a 48/49-es szabadságharc napjait villantja fel. A lírai válogatásban kiemelt helyen szerepelnek Babits Mihály és József Attila szerelmesversei, de a kamaszlíra sem hiányzik: ezúttal Milena Lukesova szlovák költőnő ad belőle ízelítőt.

A TESTVÉRMŰZSÁK rovatban Móser Zoltán Liszt Ferencről szóló írásának második részét olvashatjuk. Az Édes anyanyelvünkben Szilágyi Ferenc néhány közhasználatú szavunk eredetéről ír (*Pepita bikini*). Az októberi számot Würtz Ádám, Magyar Mihály, Csala Károly és Berta Róbert illusztrálta.

Pályázatok

A múzeumi és műemléki hónap immár hagyományos eseménye a történeti pályázatok eredményhirdetése. A felnőtt kategóriában Szabó János (Szeged) *Néhány történelmi kérdés megoldása Csanád megyében a felszabadulás után* című munkájáért első díjat kapott. A különdíjasok: Komoly Pál, Saliga Lászlóné, Katona Sándor (Szeged), Kósó János (Makó). A második díjat megosztva Szabó Árpád (Szeged) és Erdeiné Nagy Katalin (Makó) kapta, a harmadikat, ugyancsak megosztva Farkas Sándorné (Hódmezővásárhely), Szigeti György (Budapest) kapta. Az ifjúsági kategóriában nem adtak ki első díjat, a második díjasok: Bihari Ágnes és Szekeres Ildikó (Kübekháza), a harmadik díjas Kocsis Klára (Csongrád).

Zenei naptár

Szóloest nagybőgőn

Nem mindennap szerepel szóló hangszerként a bőgő. Ennek a ténynek, s természetesen *Pege Aladár* jó nevének köszönhetően, szép számú érdeklődő gyűlt össze szerdán este a Tisza Szálló nagytermében. Zongorán kísért: Szabóky Márta.

Számomra az első alkalom volt, hogy *Pege* nem a jazzrészletként, hanem a klasszikusok kiválóságaként hallgassam. Sajnos csalódtam. Elsősorban az zavart, hogy műsorának valamennyi darabjában, de főként

Händel: A-dúr és Mozart C-dúr (K. 454) szonátaiban számos intonációs pontatlanság csúszott. Roppant tiszteletre méltónak tartom, hogy a hangszer szeretetétől, s kétségkívül átlag fölötti mesterségbeli tudástól inspirálva arra vállalkozik, hogy bebizonyítsa, *egyenértékű a bőgő* bármelyik szólistikusnak elfogadott vonós hangszerrel. Azonban, ha elvileg elismerem e ténynek lehetőségét, mint hallgató, elvárom, hogy ne jóindulattal megértés s gyöngéd komp-

romicszum segítségével kényszerüljek bizonygatni magamnak, hogy rendkívülit hallottam, nagy élményben volt részem. Különösen nehéz helyzetben van a művész, hiszen bőgőre *igen* kevés előadási darabot találunk a zeneirodalomban. Gyakran átiratok játszásával kell beérnie. Mármost: úgy előadni egy Mozart-szonátát, hogy a hallgató azután esetleg szívesebben, de legalább is hasonló vágyakozással kívánja az adott művet hallgatni nagybőgőn, mint zongorán, bizony emberfeletti produkciót követel. (Hiszen ami zongorán — mint a műsorismertető írja például a C-dúr szonátánál — kezdők számára lejátszható, bőgőre áttéve azonnal érvényét veszti. Ami a billentyűs hangszereken könnyű, itt szinte artistaügyességet követel.) A művész azonban tudatában van vállalkozása buktatóival. Nagy feladatnál a bukás lehetőségének mértéke is nagy.

Pege művészetének szubjektív előadói kvalitásai számomra leginkább *Schubert Arpeggione szonátájában* (amoll, D. 821) nyilatkoztak meg. Főként a lírai érzékenységgel tolmácsolt második tétel tetszett. A *Dittersdorf E-dúr s a Dragonetti A-dúr koncertjében* is számos szép pillanata volt. Elismerésre méltó attraktivitással szolgáltatta meg a kadcenciákat is. Mégis egészét tekintve nem győzött meg maradéktalanul figyelmem méltó egyéni hangjáról, előadói spektrumának gazdagságáról. Nem elég, ha leginkább csak a kuriózum ténye készlet csodálatra.

Berényi Bogáta

Az ember és a munka becsülete

Tanár barátom panaszkodik. Nem, ezúttal nem a fizetését kevesli. Sőt, éppen most egészíti ki munkahelyi járandóságát a szülőszüreti tanulói felügyeletért kapott tiszteletdíjjal. Öt napja tapossa a homokot, s bár a gazdag természetben nem gyönyörködhet, örömmel tölti el a rábízott gyerekek szorgalma, s az a tudat, hogy a maga módján ebben az évben is hozzájárult a mezőgazdasági termékek betakarításához. Megjegyzik ugyan, hogy tanulók és tanárok nagyobb hasznát hajthatnának a köznek, ha azt végeznék, amit a társadalmi munkamegosztás hagyományos rendje rájuk osztott, meg különben is, suszter maradjon a kaptafánál. — Akkor hát mi a baj? — kérdem tőle Törőcsik Mari lemezének dalszövegéből idézve. A baj az, hogy nap mint nap megalázva érzem magam. Évek óta nem változik a helyzet: az a látszat, mint ha mi a gyerekekkel valamiféle őrü passziót üznénk. Az autóbuszvezetők jelentős része ugyanis olyan hangon rendelkezik, utasít, alkalmanként baszkodik, hogy az ember azt hiszi, szíveséget tesz nekik, ha egyáltalán hazaszállítják. Különösen akkor visszatetsző ez — mesél tovább —, amikor a munkaidő alatt a dülő végén várakozó járművek pilótái — jobb dolguk nem lévén — kávét főznek, beszélgetnek, alszanak, újságot olvasnak, Dolgunk

befejeztével pedig sürgetnek bennünket, igyekezzünk, aztán „lábvizitet” tartanak, kifogásolják, hogy a gyerekek behordják a kocsiba a homokot, az agyagot, „piszkos” ruhával ülnék a kárpitra. S mivel a munkáltatók az esetek nagyobb részében kevesebb buszt rendelnek, mint amennyit a dolgozók létszáma igényelne, megkezdődik a vitaközlés, ki, hová szálljon, a felvezernem veszem fel játék, különben is késésben vagyunk stb., stb.

És persze a gyerekek sem angyalok — folytatja a tanár úr lendületesen — ha fáradtak is, egymás ölébe ülnek, türelmetlenek, nyitják-zárják a szellőzőket. Akinek melege van, friss levegőhöz szeretne jutni, akire rásüt a nap, elhúzza a sötétítőt. Valahogyan így gondolkodtak az Ikarusban is, mert egy-egy kocsi 2-3 szellőzőt is szereltek, sötétítőt is jut minden „ablak”-ra. Bezzeg a buszvezető! Minden mozdulatban rosszindulatot sejt, s kegyetlenül lecsapa „rendbontók”-ra. Valószínűleg szikrázik ilyenkor a levegő. S ugyan, mit tehetek ilyenkor? — légyintéskesen. Ráadásul én is a gyerekeknek adok igazat. S különben is, a rámenősebb pilóták keresztülnéznek rajtunk. Itt ők a vezetők — gondolják —, s mi több: övek a hatalom.

Ellenérveket sorolok. A kocsikat sokszor a forga-

lomból kell kivonni, s a gyerekek hazaszállítása után visszaállítani. Nincs idő a takarításra, különben sincs takarító, kevés az ember. A sofőrök túlórának, ők is idegesek. Meg aztán, buszvezető és buszvezető között legalább annyira különbség van, mint ember és ember között...

Barátom azonban visszaveszi a szót. Egyet tisztázunk! — s felelmi a hangját. Ha én negyven gyerekek egy hétig — régebben két hétig — segítetek a betakarításban, s ott állítólag szükség van ránk, akkor elvárom, hogy munkánkat minden lehetséges módon becsüljék meg, az érdekelt vállalatok és gazdaságok szervezzék meg, és teremtsenek normális feltételeket annak elvégzéséhez. — Az oda- és visszaszállítást is beleértve. Ha már fizikai munkát végzünk — semmi kifogásom ellene —, akkor ne az idegi energiánkat kelljen nap mint nap felélni! — mondja felpaprikázva.

Aztán ne felejtjük el, hogy a kulturált viselkedést a gyerekek a felnőttektől tanulják, vagy nem tanulják. A közlekedés pedig nem hatalmi kérdés. És ne nézzünk baleknak! Végül is: valamikor azt mondtuk, hogy a legfőbb érték az ember. S már hozzá se teszem, hogy a szocializmusban...

— Neked tényleg igazad van — teszem hozzá csendesen.

Csertői Károly

Kulcs a muzsikához

Pécsi Géza összeállításában 15 darabból álló hanglemezsorozat (évi 3-5 hanglemez) kiadását tervezi a Hungaroton Hanglezárgyártó Vállalat *Kulcs a muzsikához* címmel, az Országos Pedagógiai Intézet Szakoktatási Igazgatósága, a Magyar Kodály Társaság, a Művelődéskutató Intézet egyetértésével, a KISZ KB védnökségével.

A szerző több évtizedes zenepedagógiai munkájának összefoglalásaként olyan tárgyiszű, módszertanilag felfűtött könnyebben érthető és egyben szórakoztató ismeretanyagot nyújt át, amelynek zenei, kultúr-történeti és társadalmi vonatkozásai az általános műveltségnek szerves részei. A hanglemez főhasználatos az

általános és a középfokú oktatásban, napközti otthonos foglalkozásokon, hangversenyek előkészítésénél, ifjúsági klubok és művelődési házak közművelődési ismeretterjesztő foglalkozásain, a felnőttek oktatásában, a felsőoktatásban (főleg a nem ének-zene szakos tanárjelöltek felkészítésében). Igen alkalmas *egyéni használatra* is, különösen a szakmunkás- és a szakközépiskolák tanulóknak, valamint mindazoknak, akik közelebb szeretnének jutni a művészi zenehez.

A teljes sorozat átfogó képet ad az egyetemes zeneirodalomról, de a lemezek egyenként, önállóan is használhatók. Az első három hanglemez még októberben elkészül.

Sertéshizlaló kistermelők, figyelem!

A MÓRA FERENC TSZ megkezdte az 1987. évi

sertéshizlalási szerződéskötéseit

Emelt ár — kedvezőbb feltételek — garancia. Várjuk régi és új termelőink jelentkezését. Címünk: Szeged, Bocskai utca 3/B.

Jövedelmező gazdálkodást kíván a Móra Ferenc Tsz.

Liszt-szimpozium

Liszt-szimpoziumot rendeznek október 19-től 24-ig Budapesten és Veszprémben a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetének, és az MTA nyelv-és irodalomtudományok osztályának közös szervezésében. A tanácskozáson, amelyeknek fő témája a nagy zeneszerző munkásságának értékelése, 14 ország 80 zenetudosa és zeneesztétája vesz részt. Az esemény ünnepélyes megnyitója vasárnap, a Vörösmarty utcai Liszt Emlékmúzeumban lesz.